

[Gustav Pedersen.]

gennemføre en Lov vedrørende økonomiske Forhold, uden at der er Huller i den? Jeg maa henvise til Prisloven. De skiftende Handelsministre har, hver Gang vi har behandlet Prisloven, sagt, at i Almindelighed var Handelsstanden lovlydig, men jeg tror, jeg har Lov til at sige, at de, der ikke er lovlydige, i hvert Fald udgør saa stort et Tal, at hvis Antallet havde været i Nærheden af det for Arbejdsløshedslovens Vedkommende, saa havde der rejst sig et Ramaskrig Landet over.

Tilbage bliver i Virkeligheden som den positive Motivering for Ændringerne, at Lovanordningen i sin Tid blev gennemført for at hindre, at Arbejderne arbejdede for Tyskerne. Men det kan ikke være rigtigt! Det kan ikke være rigtigt, at man den 20. Marts ikke var klar over, at Tyskland stod foran Sammenbrudet. Det kan ikke være rigtigt, at man ikke den 20. Marts 1945 vidste, at hele den tyske Produktion var blevet desorganiseret, at Tyskernes Transportmidler var slaaet i Stykker eller var gaaet i Fisk, at det var umuligt for dem at skaffe Raastoffer. Men selv om man slet ikke vidste det, saa vidste man da i alt Fald, at hvis man forhøjede Arbejdsløshedsunderstøttelsessatserne og Tyskerne af den Grund frygtede, at de saa ikke vilde gaa paa Arbejde hos Værnemagerne, var Tyskerne ikke bange for at sætte Lønningerne op. Ja, jeg tror ikke engang, at det ærede Medlem Hr. Sønderup kan være saa naiv at tro, at Tyskerne skulde have været betænkelige ved at give Timelønnen en Tand opefter, hvis de vilde have Arbejdskraft til Raadighed, og var man bange for, at den hittidige Difference var for lille, var der ingen Tvivl om, at Tyskerne var i Stand til at gøre den større; saa havde vi været ude i helt uoverskuelige Forhold. Derfor er det berettiget, at vi betragter det, der blev gennemført ved den Lejlighed, som Overgangsbestemmelser, der skulde gælde, indtil man blev klar over Prisniveau, Lønniveau og de øvrige Vilkaar, som skal gennemføres, naar vi kommer ind i mere normale Forhold, end vi har i Øjeblikket. Det er i Virkeligheden det, der er det afgørende. Men nu begynder man Saneringen der, hvor man finder de daarligst stillede. Endnu har vi ikke faaet et Forslag til den saakaldte Eengangsskat, til Trods for at alle erkender, at der ud over de Fortjenester, som Værnemagerne havde, og som Landsforræderne havde, igennem selve Konjunkturerne er tjent mægtige Beløb, som kun var Krigskonjunkturførtjeneste, og som i mange

Tilfælde ikke kan rammes af Værnemagerloven. Her har man ikke sat ind. Man erkender, at Forholdene, som de har udviklet sig, er af en saadan Karakter, at man maa foretage ekstraordinære Foranstaltninger for lønmæssigt at dække baade for Arbejderne og for Tjenestemændene Følgerne af de helt ekstraordinære Forhold, men hvorfor kan man da ikke ogsaa erkende, at saa længe man ikke paa andre Omraader kan foretage en Sanering, give Besked om Valutapolitik, om Prispolitik og alt, hvad dermed følger, maa man vel have Raad til at forlænge de ekstraordinære Foranstaltninger for de arbejdsløse og arbejdsfordelte.

Jeg er godt klar over, at Spørgsmaalet om Arbejdsfordelingen er det brændende Spørgsmaal. Desværre tillader Tiden ikke at gaa ind paa alle Enkeltheder; jeg maa dog understrege, at det er meget godt med Paastanden om, at Arbejdskraften skal være mobil og bevægelig, men man maa heller ikke se bort fra, at der er nu engang her i Landet Tusinder af Mennesker, hvis Tilværelse er bundet til deres Arbejdssted, og som, hvis de kommer bort fra Arbejdsstedet, i Virkeligheden kommer ud i det fuldkomment uviste. Det kan være Folk, som har haft mange, mange Aars Virksomhed paa dette Sted, men det kan ogsaa være Folk, som har haft mere løs Tilknytning, men efterhaanden nærmer sig den Anciennitet, hvor de kan faa fast Fod indenfor. Vi maa jo ikke glemme, at den Forbandelse, som Mellemløstidens Arbejdsløshed var, har fremkaldt en panisk Rædsel for ikke at have et fast Holdepunkt i sin Tilværelse, en Rædsel, som er forklarlig. Derfor skal man ikke tvinge mange Tusinder bort fra deres naturlige Arbejdsfelt eller Arbejdssted, blot fordi vi har en tilfældig Overgangsperiode, der giver lidt vanskelig Forhold, og jeg tror, jeg har Lov til at sige, at der er tilstrækkelig mange, der beskæftigelsesmæssigt er rodløse i dette Land; der er ingen Grund til at forøge Antallet. Derfor er det heller ikke rimeligt at gennemføre denne Forringelse af Arbejdsfordelingsvilkaarerne.

Men i øvrigt vil jeg gerne stille et Spørgsmaal til den højtærede Socialminister. Under Hensyn til de Bemærkninger, der er faldet i Udvalget, er det nødvendigt at faa at vide, om det er Regeringens Hensigt at undlade at stille Forslag om Forlængelse af Loven om Arbejdsfordeling, naar den udløber den 1. April. Jeg har forstaaet paa en Del af de Udtalelser, der faldt, at man havde til Hensigt ikke at forlænge denne Lov. Jeg beklager, hvis det er Tilfældet, men jeg vil i hvert Fald mene, at det paa saa sent et Tidspunkt